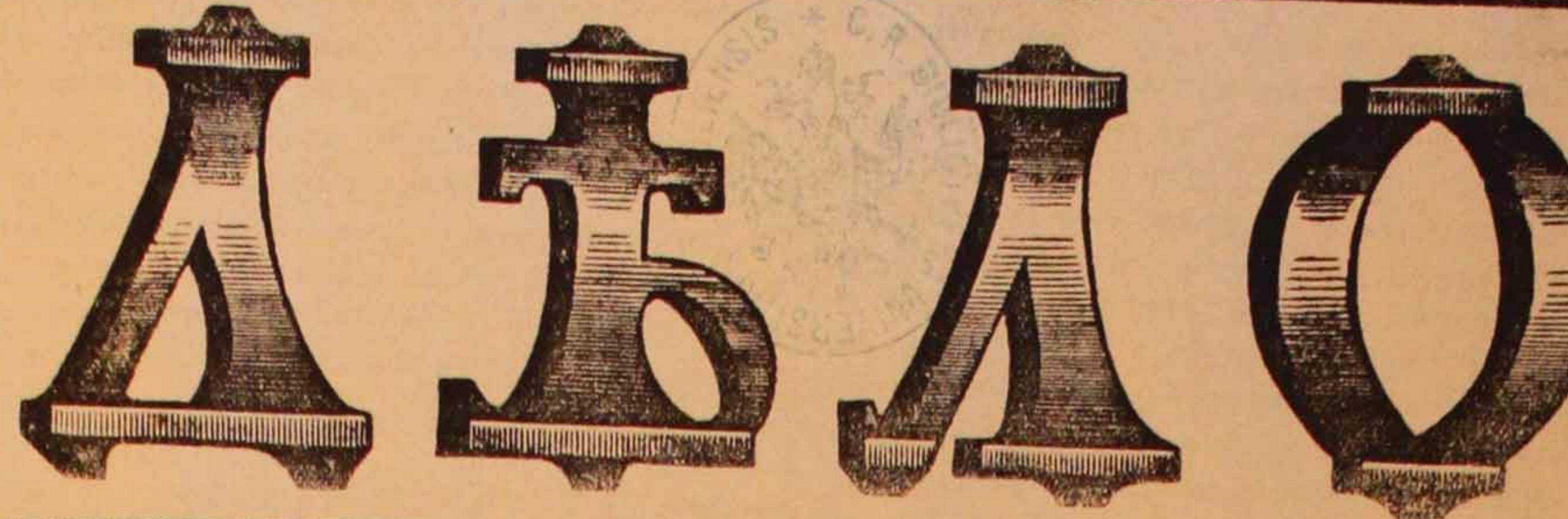

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы кромъ рускихъ съвѣтъ) о 4-й год. попол. Литер. додатокъ "Библіотека наїзданій, повѣстей" виходить по 2 печат. аркушъ кожного 16-го и послѣднаго дnia каждого мѣсяца. Редакція, администрація и експедиція підъ Ч. 44 улиця Галицка. Всѣ листы, посыпки и роклямациі належать пересылати підъ адресою: редакція и администрація "Дѣло" Ч. 44 ул. Галицка. Рукописи не ввѣртаються толькож на попереднє застереженіе. Поясненіе чило стоить 12 кр. а. в.

Оголошеніе призначається по цѣлій 6 кр. а. в. бѣдь одновстрочко початину.

Рекламація неопечатаній вѣльмій бѣдь порта.

Предплату належить пересыпати франко (найлучше поштовими пересыпами) до: Администрація часопису "Дѣло" в. Галицка, Ч. 44.

ВІІ. Читателів въ Россії просимо мати на увазѣ, що въ вимовѣ *л=jі, б, є=i, и* (въ серединѣ и на концѣ слівъ) = *ы*, и (на початку слівъ и по самогласныхъ) = *і, ѣ* (на початку слівъ) = *ви*.

Славянське питанье въ Австрії и Угорщинѣ.

П.

Вже зъ сего побѣжного огляду, якій мы могли подати въ тѣснѣхъ рамкахъ журналистичної статії, виходить наглядно, що національний права славянськихъ народовъ, заселяючихъ краї репрезентованій въ радѣ державній, далекій ще зреализованія. Нерѣшимость и опортунизмъ политики внутрішньої, котрої характеристикою уживанье половичнихъ средствъ, синіють рѣшеніе славянського питанія въ Австрії въ дусѣ рѣвнoprавности народовъ, а бракъ консеквенції въ трактованію змагань поодинокихъ племенъ славянськихъ кидає тѣни на щирость замѣрбъ правительства.

Сей бракъ консеквенції, то пайслабша сторона теперїшної системи и не дивиця, що противники правительства гр. Таффе умѣють си взыскати на некористь его поваги.

Но кромѣ безпосереднаго впливу правительства, котрый надаючи напрямъ внутрішній политіцѣ, есть головнимъ виновникомъ, що "помиреніе народностей" знаходить на хибній дозрѣ, немала часть вини спочиває на самихъ Славянахъ, що заслѣпленій егоизмомъ, прикладають руку до придевленія своихъ съвѣдовъ-братовъ.

Зовсімъ не лучше стоять дѣла въ другої половинѣ державы, где представителемъ власти есть элементъ мадярскій. Славній "лицарѣ вольності", якими дуже часто величають Мадяровъ, загорнувшись въ свои руки цѣлу власть, привносятъ консеквенцію до зреализованія ідеалу, выгрѣтого въ азіатской фантазії, а симъ идеаломъ велика мадярска держава, простираючися бѣдь Карпатъ до Архипелагу. Дарма, що переведено си хъ задушевныхъ пляній великомадярской политики стоить на перешкодѣ ма-лочисленністю мадарского элементу, дарма, що статистика популяційна вказує ad oculos, що племѧ мадярске вже сходить зъ поля и не

довго зъумѣє выдержувати конкуренцію съ поясными животностями сусѣднimi племенами, — ідея велико-мадярской политики мусить знайти способъ усуненія хочьбы перешкодѣ природныхъ. Мадярскій политики добавачають, здається, некористне для своихъ пляній отношеніе народонаселенія мадарского, выражаячися нечувано слабымъ приростомъ лодности и тому то они вже завчасу заходять, щобы убутокъ родимого мадарского элементу заступити Мадярами, выпродукованими штучнымъ способомъ. Не тутъ мѣсце близше розбирати паконечніи пляніи мадярской политики и консеквенції "цивилизаційної мисії" Мадяровъ, по якій ти пляніи и не були, належить сконстатувати, що змаганія ихъ дотыкають болючо національної індивідуальності живучихъ ст пими поручъ славянськихъ народовъ. Кто слѣдивъ за житѣмъ політичнимъ послѣдніхъ десятківъ лѣтъ въ краяхъ короны Св. Стефана, того мусівъ вразити сей урядовий мадярскій шовинизъ, що заволодѣвъ всѣми інституціями и оттиснувъ на всѣхъ актахъ публичного житя свою орієнціальну печать. Якъ нѣмецка ексклюзивність за часівъ Баха та Шмерлинга въ Австрії не допускала свободного розвою прочихъ елементовъ, такъ теперъ въ Угорщинѣ придавлює мадярска управа цѣльмъ апаратомъ урядової сили всѣ змаганія автономистичній прочихъ національностей.

Тяжку руку мадярского централізму сильно отчули всѣ Славяне, котримъ доля судила дѣстатися підъ управу Мадяровъ. — Уряды и суды—се інституції для пропаганды великомадярской ідеї, а школа и церковь довершають дѣла и доповнюють організацію мадяризацийної системи.

Рухъ національный, розбуджений повѣвомъ конституційної свободы въ половинѣ сего вѣку межи галицкими Русинами, бѣзпозвавши сильнимъ ехомъ и за Карпатами, а ідея національна пустила вѣти и на каменистомъ грунтѣ угорской Руси. И тамъ встають апостолы живого народного слова, якъ Духновичъ, Павловичъ и др., а съ житѣмъ літературнимъ зачиша будитися и почутые національне. Но угорскимъ шовинистамъ рускій рухъ національный не на руку. Подобно нашимъ Полякамъ галицкимъ дѣйствують они черезъ школу

иа молоде поколѣніе, впоюючи въ молодій умы переконаніе, що хлопска мова руска нѣ-нашо не придадеться, та що одинокимъ средствомъ піднятися на степень культури мадярскій языкъ. Патріоты-литераторы угорско-руски сходять тымчасомъ до могилы, а здорове зерно любви свого рѣдного слова и народа, придане постѣвомъ мадярской мудрости державної, щоразъ то пидѣвъ, и на нивѣ угорско-руської литератури вироджується бурянь въ видѣ "Ужгородского Свѣта", котрый уступає небавомъ мѣсця новой псевдолітературній публікації "Карпатови". Кажуть, що литература есть зеркаломъ житя народа, а твердженіе се оправдується на "Карпатѣ". Безпрограмна, якъ и всѣ змаганія угорско-руської інтелигенції, не умѣючи здати собѣ справы, що се такого національності, на що намъ си плекати и нею дорожити, подобно якъ и си публика, мѣстить та газета на самѣмъ передовомъ мѣсці оголошенія мадярской управы — розумѣється въ мадярскомъ языцѣ — а часто доходить до рукъ читателівъ запечатана бѣдь початку до конця мадярскими статіями, та кромѣ тыгулу и підпису редакції не мѣстить въ собѣ анті слова руского! Справѣ сумно мусить тамъ виглядати рускій рухъ національный, коли єго моторомъ славится "Карпатъ". Въ виду такихъ фактівъ годѣ и подумати, що угорське правительство узнавало якъ тамъ національний права або претенсії угорскихъ Русиновъ и тамъ скорше, якъ где инде, може сказати, що пытанье руске не существуете, звѣстно: "все мовчить — бо благоденствуете".

Не дуже отраднѣйшій и отношенія Сербовъ та Словаковъ. И они отчули глубоко всѣ добродѣйства мадярской культуры и они по довголѣтній перѣвній борбѣ съ мадярскою администрациєю, перестали жити національнимъ житѣмъ. Безнастаний переслѣдованія словацкихъ патріотівъ, розвязуваніе літературныхъ товариствъ и просвѣтніхъ матиць, та конфиската ихъ фондовъ підъ покривкою прикороченія панславистичніхъ агітаций, се історія національного руху Словаковъ въ послѣдніхъ десяткахъ лѣтъ мадярской ери конституційної. Таке саме дѣло и съ Сербами. Виародовивши інтелигенцію и отчуживши си народови, не стали мадярскій шовинисти спочивати, и видячи, що цѣлець

Предплата на "Дѣло" для Австрії:		Для Россії	
на цѣлій рокъ .	12 кр.	на цѣлій рокъ .	12 руб.
на півъ року .	6 кр.	на півъ року .	6 руб.
на четверть року .	3 кр.	на четверть року .	3 руб.
съ дод. "Библіотеки":	отъ дод.	Библіотеки:	
на цѣлій рокъ .	16 кр.	на цѣлій рокъ .	15 руб.
на півъ року .	8 кр.	на півъ року .	8 руб.
на четверть року .	4 кр.	на четверть року .	4 руб.
на самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:	
на цѣлій рокъ .	5-	на цѣлій рокъ .	5 руб.
на півъ року .	2-50	на півъ року .	2-50
на четверть року .	1-25	на четверть року .	1-25
Для Запоріжжя, окрімъ Россії:		15 кр.	
на цѣлій рокъ .		7-50 кр.	
на півъ року .		3-75 кр.	
на четверть року .		1-75 кр.	
съ дод. "Библіотеки":		на самъ додатокъ:	
на цѣлій рокъ .	19 кр.	на цѣлій рокъ .	6 кр.

Становище отмѣнне бѣдь всѣхъ прочихъ народовъ, заселяючихъ область короны угорской займають Хорваты, и тому то и пытанье славянське въ Хорватії явлюється въ отмѣнній формѣ.

Послі заведенія дуализму лишила корона Мадярамъ вѣльмі руку въ переведеню угоды съ Хорватію. Зреалізованіе політичніхъ плянівъ Хорватовъ, котрій думали, що після пригодъ зъ рр. 1848 и 1849 звязъ, якъ ихъ сполучала съ Угорщиною, розрвана на всегда, не мало на разѣ сильної точки опору, а опозиція національної більшості противъ угоды съ Уграми зачала по зазывѣ Деака слабнути и угоду въ концѣ заключено. Хочь після угоды мала Хорватія зайняти супротивъ Угорщини підяднє становище, то все таки застежено Хорватамъ дуже широку автопомію, а запоручене хорватської мовы народної въ школахъ и урядахъ було найсильнѣйшою перешкодою мадаризації. Мадярскій шовинисти не зреяли однакож думки, зробити для своєї великомадярской ідеї виломъ въ охоронній стѣнѣ хорватської національності, а екзекуторомъ сего пляну мавъ бути директоръ скарбу, Давидъ. На чолѣ скарбової адміністрації, становлячої вѣть спільніхъ справъ, поставлено Мадяра, а дѣлаючи після інструкцій, поручаючихъ ему введеніе мадаризації, знайшовъ бѣдь скоро ключъ до розвязання задачѣ. Вже передъ двома роками завѣвъ бѣдь бувъ для урядниковъ, ему підлягаючихъ, науку мадярской мовы, та хочь фактъ сей викликавъ бувъ рекламиацію въ прасѣ и інтерпеляцію въ парламентѣ, Давидъ заслонювався тымъ, що наука непримусова и що кождому лишена вольна воля. Заохочений першимъ успѣхомъ по пробувавъ Давидъ, по приказу пештенського правительства, пойти дальше. Якъ кажуть, за ініціативою министра скарбу Сапарого приказавъ бѣдь поприбивати на всѣхъ урядахъ скарбовихъ вивѣски съ мадярскими написями.

Коли однакож по революції частъ краю освободжено, то народъ не допустивъ єго до заряду внутрішніми справами. Вже по першихъ щасливихъ битвахъ вѣйшли заступники народа — перший разъ 1804 р., а потімъ піделя потреби — на такъ влану скупщину и признали Караджорджевича первѣстно лишь своїмъ предводителемъ; підяйшіе выбрали єго своїмъ княземъ, а внутренній зарядъ припоручили сенатови, выбираному въ народа. Скупщина сама застегла собѣ найвищу сувереність.

Незаважкомъ по сербской революції замѣялася Туреччина въ вайну съ Россією, що для Сербовъ було якъ разъ на руку. Они сталися скоро панами цѣлого краю и 1807 р. заключили съ Туреччиною застановлене оружія. Турки хотѣли тогды заключити съ Сербами миръ и предкладали имъ дуже користній уловія, але они не хотѣли на нѣщо згодитися. 1812 заключила була Туреччина съ Россією миръ, а Сербія була теперъ Туреччинѣ видана на ласку и неласку. Въ 8 статії умовы були вправдѣ гдяжк замѣтки, бѣдьночайно сподобній и енергичній; первѣстно бувъ бѣдь капралемъ въ часѣ австрійско-турецкої вайни, а потімъ здѣставъ шефомъ гайдуковъ. Ще молодымъ хлопцемъ вбивъ бѣдь одного турецкого агу, черезъ що мусівъ втѣкати въ лѣси та горы. Коли въ часахъ страшної погони єго батько хотѣвъ перебратися на сей бѣдь Дунаю до Австрії, добѣгъ єго Караджорджевичъ на дорохѣ и — забивъ. "Намъ не втѣкати, намъ треба ждати конця на мѣсці" — сказавъ бѣдь, а єго мати, що на те дивилася, — потакувала єму. Коли підяйшіе нардѣ выборъ єго своїмъ княземъ, приказавъ бѣдь повѣсити єго рѣдного брата за те, що допустивъ чогось нечестного. Ще нынѣ розкауточъ про Караджорджевича, якъ про великого героя и кажуть, що бѣдь богато раздѣбъ бувъ ранены въ битвахъ. Судачи по єго успѣхахъ, треба єму признати, що бѣдь має не-аби-якій стратегічній талантъ.

Обреновичъ и Караджорджевичъ.

Повали але певнимъ и смѣльнимъ крокомъ поступавъ розвѣдь поодинокихъ народовъ и жадна людска сила не поваджиться вже разъ прородженого народного житя. Коли и всѣ романські народы станули вже самостїйно и вішли свою окремою дорогою, коли Нѣмеччина, роздробленна на маленький князївства, збіглася въ одну цѣль и свою силу імпонує нынѣ цѣлій Євроѣвъ, прїшла такожъ черга и на славянські народы пробудитися по довголѣтній си въ до нового житя. Се нове житїе, сей новий рухъ нѣгде однакож не проявившися такъ сильно, якъ у полуднѣвихъ Славянъ. Хочь підъ якимъ тажкимъ ярмомъ стогнали Славяне балканського вѣвострова, всеож таки они не спали, якъ ихъ другій побратимъ, бо сама груба толькож сила не зъумѣла вколоцати ихъ до спокойного сну такъ, якъ се случилось съ другими славянськими народами. Полуднѣвій Славяне тяжко стогнали підъ ярмомъ своихъ вороговъ, але они не спали, а всѣ давали свѣтлови знати о собѣ. Найкрасіїший приємъ такого народного руху и глубокого почуття народної самостїйності подають намъ Серби. Огль нихъ то повиннѣї мы учитися, якъ любити свою свободу и независимостъ народну и якъ ви боронити бѣдь всякого ворога. Правда, народъ сербскій ще не сконсолидовався зовсімъ; ему ще треба много злиднѣти переживати, щобъ дойти до народного совершеннства, але дорога вже показана, по котрой стає Сербамъ на перешкодѣ въ ихъ народній розв

Обурений симъ новымъ фактъмъ мадаризації до крайности, а не могучи при сволѣмъ горячко-вѣмъ темпераментѣ ждати, пока угорскій соймъ не рѣшилъ спрѣвѣ, при чѣмъ буда можна евентуальность, что поступокъ Давида запайде оправданье, постановили Хорваты выконати свой самосудъ и поздѣманье таблиць запротестовати противъ актовъ самоволѣ мадарскаго шовинизма. Що задумали, се и выконали, але теперь край цѣлый находится въ осадѣ, а привереные „нарушеної поваги власти“, що сама допустилася безактности, окунююся цѣною завѣшена конституції и заведенемъ высокового стану.

Годъ на разѣ оцѣнити компликації, якіи може выкликати репрѣсія, на каждый случай одинакожъ кидає себѣ епизодъ, що за для свои драстичности займає собою цѣлу европейску прасу — ярке свѣтло на пытанье славянське въ Угорщинѣ.

Выборы въ окружѣ выборчомъ Стрый-Сколе.

Сельскій округъ Стрый-Сколе выбравъ маже одноголосно, бо 95-ти голосами на 101 голосуючихъ на посла галицкого сойму Дра Николая Антоневича. Таку звѣстку принесли намъ вчерашии телеграмы, а цѣла галицка Русланда чоломъ передъ симъ такъ патріотичнымъ окружомъ, глубоко зрозумѣвшимъ свою народну справу, свой интересъ. Тоже цѣла Русланда ставить сей округъ на першомъ мѣсци помѣжъ всѣми округами и кліче до него: Честь и слава вѣрнымъ и щирѣмъ сыномъ Руси выборчого округа Стрый-Сколе! Честь и слава тымъ, що единодушно якъ однинъ мужъ станули до завязтої борбы съ людьми противникомъ! Честь и слава Дру Николаю Антоневичу, що сердь горячої борбы станувъ мѣжъ выборцами и теплымъ словомъ не давъ имъ увасти на духу! Ось вамъ доказъ галицкї Русини, якъ сильно можемо стати, наколи только смѣло и единодушно будемъ поступати!

Мы не перечимо, а навѣть съ великимъ привидѣньемъ подносимо трудну и горячу дѣльвѣсть и обывательскій заслуги многихъ іншихъ русскихъ окружбъ выборчихъ; мы знаемо, що въ тыхъ округахъ були для Русиновъ перепонидало бѣль чимъ въ Стрыйскомъ; мы переконалися, що въ гдекотрьхъ сторонахъ маже майже неможливимъ було выбрать руского посла; мы певай, що по іншихъ повѣтахъ клиръ, интелигенція руска такъ експоновались при выборахъ, якъ того въ Стрію нѣкога не було; намъ звѣстна такожъ симпатія для Русиновъ чехо-моравскихъ урядниковъ графа Киньского и звѣстне такожъ коректне поступованье ц. к. старости стрыйског... мимо того ставимъ округъ выборчий Стрый-Сколе на першомъ мѣсци що до патріотичної самосвѣдомости. Телеграма каже, що агигація противной не було зовѣтъ. И не могло бути, бо

ловѣкомъ. 1810 р. завязалася була завязта борба мѣжъ княземъ Караджорджевичемъ а сербскимъ сенатомъ. Найбѣльше вплывовий сенаторы, якъ Милойко Стойковичъ и Петасъ Добринъ, выступали отверто противъ князя для того, що би мимо прогнана Туркѣвъ въ Сербіи выступавъ якбы самостойний паша. Повстане противъ Караджорджевича приготовлювало вже бѣль довшого часу и проводиромъ выбрано Милоша Обреновича, который зворобленымъ сенаторамъ обѣцавъ 2000 узбронихъ людей на помочь. Повстане выбухло въ самомъ дѣлѣ въ Пожаревакомъ околѣ, але Караджорджевичъ выступивъ бѣважно противъ него, прогнавъ сенаторовъ Милойка и Петра, а Обреновичеви приказали строго наказати ворохобниковъ, не догадуючись навѣть, що сей самъ єсть однимъ въ найголовнѣйшихъ ворохобниковъ. Коли Милошъ побачивъ, що его пріятелѣвъ прогнали и що цѣла ворохобия не має вже жадної сильної підставы, підшовъ до Пожаревача и усмиривъ оставшихся тамъ ще ворохобниковъ. Тымъ часомъ въ Бѣлградѣ переймили письмо, що Милошъ писавъ до ворохобниковъ и не мало тымъ перестранилися. Милошъ однакожъ не бунтувався, а коли побацьше по усмирению ворохоби въ вернувъ до дому, казали ему тамъ лишь обѣцѧти, що не буде бѣльше лучитися съ ворохобниками. Такъ закінчивши першій конфліктъ мѣжъ першимъ Караджорджевичемъ и першимъ Обреновичемъ

(Даліше буде.)

тамъ народъ знає чого хоче и не дається заблутити. Ось знає, що той одинъ посолъ ему долѣ не поправить и не здѣмъ въ него тягардѣвъ. Ось знає, що не наша сила нынѣ; знає, що до лучшої долѣ далека дорога терпеливости и муки, але и знає, що ему конче и тою дорогою, дорогою рускою, на котрой его ведуть ревній патріоти, отцѣ духовнї. Ось знає вже розріжнити чужого чоловіка отъ Русина и для того слухає въ политичномъ дѣлѣ навѣть такого, на котрого за не одно може жаль великий має и иде за нимъ, знаючи добре, що онъ въ загальній народній справѣ не заведе его въ болото и его не здрадить. То есть заслуга священства стрыйскаго, то есть ихъ дѣло и честь и слава имъ за те. Сднайтесь, братайтесь и будьте во благо Руси и церкви одна кровью и одна плотью!

Честь вамъ и слава твердї Верховинцѣ! Честь вамъ и слава розважнїй Подгірянѣ! Честь та слава и вамъ селяне стрыйскаго понання! Вамъ найбѣльше горячого сала замялоася за шкрубу, вы розумъ маєте и вы идете смѣло, куды вѣс ключе народна руска новиннѣсть. Честь и всѣмъ вамъ рускій патріоти стрыйскаго портї! учѣть народъ, ведѣть народъ и той народъ подякує вамъ колись широ и споминати вѣс буде теплымъ словомъ отъ рода въ родѣ.

Честь вамъ учителѣ и всѣмъ вамъ рускій патріоти стрыйскаго портї! Учѣть и ведѣть народъ до самопознання, добробуту и славы, а днъ подякує вамъ циро свою прихильностею и буде вѣс споминати теплымъ словомъ изъ рода въ родѣ.

Свято въ Пардубицяхъ и бесѣда Ригера.

Прекрасне народне свято празнували Чехи с. м. въ Пардубицяхъ: пятьдесятілѣтній ювілій братівъ „Веверка“. Кто були тѣ два стриєчній брати? що они такъ славного и доброго зробили, що Пардубицѣ святочно убралисѧ и гостей любихъ въ Чехъ и Моравы звѣжъ 15.000 у себе витаютъ? 400 товариствъ и корпорації вислали съ поклономъ свои депутатії, межи ними 87 агрономичныхъ, а навѣть самъ Ригеръ, великий правитель ческої справы, приїхавъ свято поблагословити и — отслонити памятникъ, поставленный тымъ братамъ. Кто були они?... Двохъ людей тихої працї. Одинъ мизерный господарь, а другій сѣльскій ковалъ. За щоихъ славятъ? за щоихъ память Чехи величають? Лѣтъ пятьдесятъ тому, якъ они жили. Зловѣща тишина, неначе тяжка мрака, панувала тогда надъ Чехами. Народъ ческій дрѣмавъ, мовъ та огнemetна гора, котрои челюстіи заперли велики природній силы. Въ тыхъ часахъ — пише Rölitik — живъ въ глухомъ селѣ Рыбите, не показаный господарь Францъ Веверка и его стриєчній братъ, ковалъ Венцель. Оба були мыслячі люди и обомъ успільно удалось по довголѣтній вытревалої працї и досвѣдахъ выгадати и зробити новый поправный плугъ, знане агрономамъ націямъ „рухадло“. Той вынаходъ принялъ поволи не только въ Чехахъ, але и за границею и причинився богато до поднесеня управы землѣ и до благобуту ческого народа. Не дивниця, що Чехи славятъ добродѣть краю, що самъ п. Ригеръ явився на те свято. Ось промовлявъ підъ памятникомъ и голосивъ славу Чехъ, славу вынаходївъ, отдававъ заслужену честь роботачому и патріотичному селянству свои землѣ. Ось вливавъ въ серця слухачївъ сповѣчтвье для упадаючого підъ крестомъ своїмъ селянина, загрѣвавъ священиківъ и интелигенцію до любви и пошановання для селянъ, кормителївъ всѣхъ сословій краю, и указавъ на високу задачу, котра тяжить на женщинѣ. Загрѣвавъ до ставленя школъ роляничихъ и промисловихъ и збішовши на нужду и зависть, яку ихъ брати Веверки підъ конецъ житя претерпѣти мусѣли — скажавъ: „Мѣжъ всѣми пристрастями людскими єсть одна только зависть, але котрои чоловѣкъ нѣ на хвилю не относить користи, а только грыжу, котра его убиває. Мимо то постигла зависть и тыхъ людей; она загнѣважкує всіду исе навѣть въ нашомъ народнѣмъ житю и нашихъ тяжкихъ съ ворогами боротьбахъ; она якъ гадъ вселилася межи насе и дай то Богъ, щобъ не нищила бѣльше нашої народної роботи. Черезъ зависть патріотовъ до себе пропало много міліонівъ Славянинъ. Зависть зробила те, що щепы славянській не йшли рука въ руку и черезъ те попали въ

неволю нѣмецку. І єсли мы не угнули підъ ярмо Тевтонськѣ, єсли наше народне жити бѣ въ „Золотої Празѣ“, бѣ въ всѣй нашої землї, то се заслуга нашему единомыслію! Плекайможе ѿ спасительну єдність брати и не даймо закоренитись зависти въ нашомъ народнѣмъ дѣлѣ, коли хочемъ безпечно довершити дѣла. Не вѣрте тымъ, що вамъ шепчу: то підпъ, то богачъ, то панъ, а то Іванъ! всѣ мы одна кровь и одна душа, будьможе и одної мысли! Гонѣмъ, якъ грѣхъ первородный, блѣду зависть бѣть себѣ! Плекаймо, що наше вяже, а гонѣмъ, що наше дѣлить! Кождый наї робить свою повиннѣсть... моя єсть: накликувати и наклонювати до згоды. И въ имя тої згоды указую всѣмъ незадоволеніемъ и утратившимъ нарадѣю на будучнѣсть нашу: Подивѣтесь позадъ себе! Чимъ мы були передъ 50 лѣтами, а чимъ мы вже нынѣ? Однакъ съ подвигненiemъ народна ческого, съ поступомъ и съ здобруками нашими ростуть и повинністи наші. Коли намъ ходило только о рахунокъ нашої екзистенції, тогды вистарчивъ намъ кличъ нашъ громкій: „Nedejme se!“, але нынѣ, коли намъ удалось, не только народне жити обезпечити, але и власть дѣстати въ наші руки, повинній мы керуватися політично розвагою и справедливостею. Мы не можемъ марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — однакъ я переконаєвся, що опозиція хосенна только до якогось пункту. Она не єсть цѣле, только средствомъ и коли показується, що мы народови лучше послужимъ безъ неї, тогды були бы марно тратити наші народній силы въ нерозважнѣхъ подвигахъ, мы не повинні забути, що маємо обовязки для цѣлої нашої отчини и для нашихъ нѣмецкихъ краинъ, обовязки для державы, до котрої належимъ. Многи єсть наше хотѣли вѣчної опозиції. Не кажу, що опозиція до нѣчого — я самъ старий жовнѣръ опозиції — од

графови представити и підъ якими условіями, о тоймъ легко догадатись. Жиль, якъ все, такъ и тутъ безъ „Geschäft-y“ нѣчого не зробить. Подаемо се до вѣдомості нашої консисторії и графа Станислава Конарского. Обсаджене нарохі въ Людовицехъ есть великои ваги такъ во виду самого мѣстечка, населеного численными житами, якъ такожъ въ причини двохъ прилученыхъ сѣль Журавинъ и Кривка, маючи такожъ свои особній церкви, якъ не менше во виду попередника, его тутешнои дѣлальности и его житя публичного и домашніго.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Про замѣдъ гр. Кальмокого съ кн. Бисмаркомъ) все що ведутся толки въ европейской пра- сѣ, котрой замѣтъ оправу розъяснити, що бѣльше затемнюють. На тую тему принесъ недавно „Berliner Tagblatt“ сенсацію статію, въ котрой отаряло доказати, що въ часѣ побиту Бисмарка въ Вѣднѣ въ р. 1879 заключеній бувъ межи Австрію и Нѣмеччиною не только политичній союзъ, але що предметомъ тогдашніхъ нарадъ були такожъ отношенія економічнія, котрой мали вязь політичну скрѣпить и додати єи силы. Дѣло взяло однакожъ зовѣмъ іншій обортъ; про звязъ ціову, о котрой була тогды бесѣда, съ членомъ забулося, хочъ не забули о тоймъ рѣшаючій сферѣ въ Нѣмеччинѣ, що дожидали лишь способомъ хвилѣ, щоби се пытали на ново поднятіи. Неохота Австрії, котра стояла головно на перешкодѣ зреалізованію тихъ пляжій, вже теперъ зникла и отє лукасія нагода сю справу на ново порушити. По думцѣ „Berliner Tagblatt-a“ зальцбургскій конференціи хочъ мали на узажъ загально-европейскій миръ, займалися передовомъ скрѣпленіемъ отношенія межи Австрію и Нѣмеччину на основѣ економічній. — Ледво що появилася статія въ „Tagblatt-e“, ажъ ту мѣстить же „Kreiszeitung“ дementi. „Kg. Ztg.“ признає правдѣ, що Бисмаркъ конференціи съ Кальмокомъ о бѣжучихъ питанняхъ европейской політики, думає однакожъ, що на зѣздѣ зальцбургскомъ не заключено бѣльше означенихъ умовъ и що Бисмаркъ не мѣгъ робити своихъ увагъ що до внутрішніхъ отношеній въ Австрії, бо въ Нѣмеччинѣ не радо видѣлъ звѣшаньїи Австрії до єи домашніхъ дѣлъ. — Котра зъ обохъ газетъ лучше поинформована, гдѣ отгадати, тымъ бѣльше, що після появлення спростованія въ „Kg. Ztg.“ забрала въ тѣснії правдѣ голось вѣденська „Presse“, котромъ інформація сходній съ інформацією „Tagblatt-a“. Торговельный договоръ межи Австрію и Нѣмеччину, якъ теперъ обовязує, есть оредъ коменчнімъ, щоби удержати живій бѣльше отношеніи торговельній обохъ державъ, та хочъ бѣль не заключує тихъ отношеній, то взаимній интересъ обохъ державъ вимагає тѣснѣшого сполученія торговельно-політичнаго. Въ Зальцбургу, після „Presse“, мало прйті до вимѣни гадокъ що до союза торговельного, але чи згодженося тамже на якій принципъ сего, редакції сені газети поки що не знає. Теперішній договоръ торговельный упливаває ст 31 грудня р. 1887, по кожному контрагентови прислугує право азвізати его почавши бѣль 1 січня 1884 на одинъ рокъ.

(Король испанській Альфонсъ) приїхавъ въ підъ днія 9 л. с. м. до Вѣднї, где на дворці почитавъ его цѣсарь и архікнязъ. Король зайнявъ помешканье въ цѣсарському замку. — Въ вѣденськихъ и берлінськихъ кружкахъ дипломатичніхъ уважаюти візити короля Альфонса въ Берлінѣ и Вѣднї фактъ, котрого політичне значеніе дѣстася порівнати ст візитами корольть сербскаго и румунскаго и выражаютъ переконанье, що групованье державъ друго- и третєстепеніи холо нѣмечко-австрійско-італіанскаго союза може вийти лиши на користь загальнаго положенія політичнаго.

(Генералъ Рамбергъ), іменованый іздавнійшимъ правителістvenнымъ комисаремъ для Хорватіи, заразъ на другій день по номінації свою дѣяльность. Подаючи зикъ своею номінацію до прилюдненія вѣдомости, выражася ген. Рамбергъ бѣль, що всѣ власти и урядники въ Хорватіи и Славонії будуть повиноватися его приказамъ съ великою точностю. „Задачею мою — каже новий комисаръ — есть приверненіе на всѣхъ мѣсцяхъ и въсѣхъ областяхъ нарушеного порядку и мира и поддержане дальшихъ неспокойствъ“, а колибы не мимо того мало паступити, то виновники разомъ съ всѣми участниками будуть потягненіи до строгой отвѣчальности. Дальшою его задачею есть прибытие поздоманыхъ урадовихъ таблицъ съ мадарскими и хорватскими написами и охорона ихъ противъ поношного оскорблена, щоби въ сеї способъ привернти нарушену повагу власти державной и доказати, що політичній пытана не рѣшалася при помочи уличныхъ ексесовъ. При переведеніи принятой на себе задачѣ числити Рамбергъ на содѣбствіе лояльныхъ жителівъ краю, що звѣмъють післяніи добро отчини и свое власне добро и выражася надѣю, що не буде потребувати робити ужитку зъ прислугуючихъ ему средствъ насильніхъ. Онъ взымає жителівъ Хорватіи до тымъ усерднѣшою помочи, щоби наконечніе полагодженіе пытана написей могло тымъ звѣмъ бути переведене и запевнене хорватску людьству, що нѣкто не має замѣбу наложити руку на нихъ констатацио.

рафови представити и підъ якими условіями, о тоймъ легко догадатись. Жиль, якъ все, такъ и тутъ безъ „Geschäft-y“ нѣчого не зробить. Подаемо се до вѣдомості нашої консисторії и графа Станислава Конарского. Обсаджене нарохі въ Людовицехъ есть великои ваги такъ во виду самого мѣстечка, населеного численными житами, якъ такожъ въ причини двохъ прилученыхъ сѣль Журавинъ и Кривка, маючи такожъ свои особній церкви, якъ не менше во виду попередника, его тутешнои дѣлальности и его житя публичного и домашніго.

— Заразъ по выданію отозви принявся Рамбергъ за прибитье поздиранихъ злощасныхъ та-бліцъ, и се ему удалося безъ заключенія спокою. Урядові виѣзди съ написами въ двохъ языкахъ, прибити въ асистенції войскової, видилють зновъ на урядахъ скарбовыхъ, пешистисты боятися однакожъ, що они могутъ бути на ново поздирани, а въ такомъ случаю прійшли бы въ конфліктъ съ войскової. — Супротивъ мѣръ репресійнихъ задумали бути хорватскій послы отбити вѣче, ген. Рамбергъ заявивъ однакожъ президентови хорватскаго сойму Кристичови, що не може приволити на формальне вѣче, не має однакожъ нѣчого противъ приватныхъ конференцій. Народнои стороництво отбуло отже конференцію, котра тревада до півночі и ухвалило на ій резолюцію, въ котрой іменованъ корольського комисара уважає нарушеніе конституції. Резолюція говоритьъ дальше, що стороництво уже всякихъ легальнихъ средство, щоби привернути конституційний порядокъ и думас, що лиши въ такій способъ да-дугте угоронити на основѣ іправній непорозумія межи комисарю а Угрии и выражас въ конці надѣю, що посли хорватскій въ угorskомъ соймѣ будуть поступити въ дусѣ резолюцію. Въ цѣлій переведенія порозумія съ стороництвомъ народнімъ увономочили послы угorskї гр. Емериха Іосиповича. Члены угorskой уїбренної опозиції отбули такожъ конференцію въ справѣ хорватской и порѣшили, що позага державы повинна стояти надъ всими стороництвами и для того повинній всѣ факторы політичнаго житя дѣставати вспільно. Зображене признало, що правительство безтактнимъ поступованьемъ викликало само непорядки и сталося виновникомъ нарушения конституції, а стороництво розвине заразъ по открытию сойму дѣяльність, щоби потягнути кабінетъ Тисо до отвѣчальности. Конференція стороництва „независимыхъ“, отбула днія 6 л. с. м. въ Пештѣ резолюцію, въ котрой виказано гадку, що непорядки загребоки ображаюти народнути позага и повинній бути якъ найскоріше полагоджен. Причиною пеинависти Хорватовъ противъ Угрѣз має бути по думцѣ партії не только дражненіе Хорватовъ, практиковане отъ колькохъ лѣтъ, але такожъ велико-хорватска ідея, що візбася въ силу особливо бѣль часу окупациї Боснії и Герцеговини. Вину поносить такожъ угorskого финансова політика, котра дается въ знаки не только Уграмъ, але и Хорватамъ. Въ номінації Рамберга комисаремъ видить стороництво „независимыхъ“ нарушень конституції, бо комисаръ есть генераломъ вспільної армії. — Въ Загребѣ самомъ непорядки поки-що притихли и въявивши вибать оконъ въ будынку скарбовому, котрого допустилася товна днія 8 с. м., розбгнала заразъ войскової, не повторилися екоесесы. Но за то прибирає щоразъ бѣль розмѣры и стаєся щоразъ інтензивнѣшими рухъ на провінції. Въ Великій Горицѣ недалеко Загреба поносилися розрухи, такъ що вислано тамъ сейчасъ 120 жовнѣровъ. До Загбрія вислано 100 ландберистовъ, а при приданію розруховъ въ Беднѣ и Иванци мало війско застѣлти 15 селянъ. — Огоза ген. Рамберга бѣль не мігъ притихти въ Загребѣ, не жадиа азистенціи его при привезеніи та-бліцъ. Для 8 л. вересня запрошувань бѣль бувъ до себе редакторовъ загребскихъ газетъ и просивъ ихъ, щоби въ своихъ органахъ вільнили на людість усмирять. Корольський комисаръ заявивъ при той случайности великомъ прихильникомъ свободы прасы и сказавъ, що не думає єи зовѣмъ обмежати.

(Въ Герцеговинѣ) вибухли зновъ непорядки. Побоя телеграми, яку получила ческа газета „Narodni Listy“, прішло сими дніми коло Клока и Калиновиць до потычки межи отдаломъ стрѣльцівъ а повстанцами. Въ краю панує велике звущене.

ЗАГРАНІЦЯ.

Россія. По поводу наказанои жалобы по гр. Шамборѣ на дворѣ россійскомъ пишуть офиційній „Петербург. Вѣдом.“ що слѣдує: „Чи таї вѣдомості пріязня тымъ адвокатамъ, въ которыхъ рукахъ теперъ управа и власть цѣлої Франції? Кажду однакожъ ознаку сївчутя нашего царства-ствуючого дому для французкої королевої родини не можна виакше якъ лиши симпатично прійти. Французка республика, воспирана Нѣмеччиною підкоцала лишь значель Франції и звела єи до значенія второстепеніи державы и отповѣдає дуже добре вѣмъ забагати князя Бисмарка. Респубіканське правительство отнosiлося до Россії засвѣдь або недовѣрю, або віроїтъ ворожо. Часто бы, щоби вже и мы скинули маску. Приверненіе монархія въ Франції лежить зовѣмъ въ безъсловно въ интересѣ Россії. Сильна Франція буде для нації пріятелемъ, а монархія Франції такожъ и природнѣй союзникомъ“. Въ охъ словахъ — якъ видѣо — треба шукати ключа до послѣдніхъ нападівъ „Моск. Газ.“ Каткова; они показують ясно, чого Россія хоче и куды она прямує.

Франція. 6 с. м. открыто въ Le-Puy en Velay статую ген. Ляфета. Le Puy есть столиця департамента високихъ Лоар, а недалеко отъ него уродився ген. Ляфетъ. Онъ бувъ однимъ зъ великихъ сподвижниківъ и геройтъ французкої революції 1789 и се була для республиканцевъ найбѣльша звага виступити демократично противъ партії монархічної, котра чимъ разъ сїмѣльше підносила голову. Тому то и шантажистъ вибувати зъ французскими дѣлами.

— Собности и вибувати ажъ съ двома бесѣдами. Отношенія Хинъ до Франції уважають тутъ въ загалѣ за мирній особливо въ кружкахъ фінансовыхъ, где вже якусь угоду за певну уважають. И въ самомъ дѣлѣ пріїхавъ вже въ Лондону марки Ценгъ съ мирнimi предложеніями, а въ министерствѣ справъ заграницъ не стрѣтивъ такожъ вже такого вызываючого усопособленія, якъ давнійше. Марки Ценгъ хотѣвъ съ французскимъ правительствомъ розпочати переговоры на підставѣ угоды Богнѣ-го, правительство однакожъ не згодилося на то, бо уважає тую угоду неважною. Дальше оголосило правительство слѣдуючу офіційну вѣдомостъ въ газ. Тешір: Марки Ценгъ розмовлявъ вчера довго съ министромъ справъ заграницъ Шальмель-Лякуромъ. Въ разговорѣ подавъ марки Ценгъ основу до угоды, отнosiлося до Тонкіну и Анаму. Головній чертъ, котрой Шальмель-Лякур уважає що за набѣтно-вѣднійши, суть слѣдуючі: 1) Управліненіе пытає о хинській сувереніости надъ Анамомъ въ видѣ полюбовного суду. 2) Управліненіе гра-ницѣ въ той способъ, що на гдекотрьхъ точкахъ можна буде лишити неутральний пасъ. Франція отстоїть однакожъ при своїй угодѣ съ Анамомъ и не вислыє на всякий случай помоче войску до Тонкіну. Англія дала маркизови Ценгови спіннати, що желає єи заховати спокой мѣжъ Францію и Хинамъ и хоче бути посерединѣ мѣжъ обома державами. Говорятъ такожъ, що въ Россія хоче бути посерединомъ.

Англія. Поступованье Хинъ съ зупротивъ Франції може дуже статися небезпечнімъ и для самой Англіи, хочбы вже для того самого, що наколиби Хина побуди Францію, то тогда не только самі Французы, але съ ними въ Европѣ утратили дотеперѣшнє значеніе у азіатскихъ народівъ. Для того вся англійска пра-са напирає на Францію, щоби она старалася конфлікту съ Хинами въ мирній способъ заладити. Тому єи якъ пише „Pall Mall Gazette“: Колиби Франція зажадала бѣль Англії для заладженія своєї справы съ Хинами яко помочи, то Англія не далабы єи нѣкоги радше якъ теперъ, щоби не до-погодити до війни мѣжъ обома дружніми народами, котра могла бы въ своихъ наслѣдкахъ для обохъ сторонъ статися небезпечною. „Daily News“ робить предложеніе, щоби спрѣвъ мѣжъ Хинами и Англією въ мирній способъ передъ европейскими полюбовнимъ судомъ. Єсть поголоска, що и хинське правительство старалася заладити тонкінську справу мѣжъ обома народами, щоби дурно крові не проливати. — Справа сuezкого канала була недавно зновъ предметомъ переговоровъ мѣжъ французкимъ и англійскимъ правительствомъ. Якъ парискій „Temps“ доносять, мавъ Глайдстонъ обѣцати французкому правительству, що ажъ до збору парламенту, котрый настутилъ въ жовтні, англійске правительство не буде бѣлью предпринимати, щоби могло модифікувати дотеперѣшнє управу сuezкого канала зъ зглобленіемъ правдѣ въ тутешніхъ кружкахъ. Кажду, що зближується Румунія до середно-европейскихъ державъ, чого доказомъ послано подорож короля Кароля, мусѣлъ значно поступити, скоро такъ оглядній чоловѣкъ, якъ Братіяно, уважає конечнѣмъ порозумітися особисто. Фактъ сеї не позостане безъ вільву на вѣдомості въ парламентѣ и на угрюзованіе стороництвъ въ Румунії. Теперъ вже на певно можна сказати, що сила інтересовъ, жадаюча зближенія Румунії до Австрії и Нѣмеччини, побудить всѣ противъ тому агітациї и що кабинетъ Братіяно зискає на силѣ и вѣтревалості. Незалагоджена що справа дунайска не стане на перешкодѣ завязаню широкихъ бѣженій мѣжъ Вѣднемъ и Букарештомъ.

Туреччина. „Vakit“ доносять, що Порта розслала окружникъ до всѣхъ пословъ въ Константино-полі въ котрому заявляє, що бѣльни відѣніни князя чорногорського не мають жадного політичнаго значенія. Сївчно вибувати таке заявленіе, наколиби дѣйстиво права була, що турецка газета доносять. — Арменійський патріархъ Нерзесъ подавъ бувъ прощеніе о увѣльненіе, мусѣлъ его однакожъ на розказъ султана назадъ бѣгати. Якъ довго я султаномъ, говорится въ розказѣ, мусѣлъ Нерзес-ефенди позбогати патріархомъ Арменії. Коли въ народѣ суть особи, що своюю інтригами стають єму въ дорозѣ, то наїдъ їхъ покаже, а я єи ними поступлю, якъ на-казує право“. Такій розказъ и вибутіе султана перестрашило противникъ Нерзеса въ арменійской народній радѣ. Они всѣ приступили до патріарха, щоби поцѣлювати ему руку; патріархъ бѣгавъ богослуженье, а потімъ мавъ промову, въ котрой сказавъ, що бѣль нѣкого не буде обжаловувати передъ правительствомъ и що онъ головно для того хотѣвъ уступити, що Порта не зважала на всѣ його представленія, щоби боронила арменійські села бѣль нападу курдійськихъ розбіш

